

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 6C/17/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8325200570
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurucová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2025:8325200570.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Kurucovou v spore žalobcov 1/ A. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. XXXX/X, D., 2/ E. F., nar. XX.X.XXXX, bytom A. XX, D., 3/ G. H. H., I. F., nar. XX.X.XXXX, bytom J. XX, XXXX K., F., adresa na doručovanie A. XX, D., 4/ G. G., I. F., nar. XX.X.XXXX, bytom L. D. XX, D., všetci žalobcovia zastúpení JUDr. Vladimírom Cahajlom, advokátom, so sídlom Dlhý rad 16, Bardejov, IČO : 42 030 048, proti žalovanej, KOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, Bratislava, IČO : 00 585 441, o zaplatenie nemajetkovej ujmy a trov právneho zastúpenia takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná uhradiť p. E. F., nar. XX. X. XXXX, bytom A. XX, D. sumu 30.000,- eur na účet F. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, p. G. H. H., I. F., nar. XX. X. XXXX, bytom A. XX, D. sumu 30.000,- eur na účet č. F. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, p. G. G., I. F., nar. XX. X. XXXX, bytom L. D. XX, D. sumu 30.000,- eur na účet F. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX a JUDr. Vladimírovi Cahajlovi, advokátovi so sídlom v Bardejov, Dlhý rad 16 sumu 17.548,40 eur na účet F. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX a to v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobu žalobkýň v 2., 3. a 4. rade proti žalovanej zamietam.

III. Priznáva žalobcovi v 1. rade vo vzťahu k žalovanej právo na náhradu trov konania v celom rozsahu s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník.

IV. Žalovanej vo vzťahu k žalobkyniam v 2., 3. a 4. rade právo na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia podali na tunajší súd dňa 04.03.2025 žalobu, ktorou žiadali, aby žalovaná bola zaviazaná uhradiť žalobkyni 2/ až 4/, každej z nich, sumu 30 000 eur a právnemu zástupcovi, advokátovi JUDr. Vladimírovi Cahajlovi, trovy právneho zastúpenia vo výške 17 548,40 eur, v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Žalobu odôvodnili rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 1Co/66/2019-592 zo 17. 2. 2020, ktorým bol zmenený rozsudok Okresného súdu Humenné č. k. 15C27/2011-562 zo 17.05.2019 tak, že vo výroku o zamietnutí žaloby nad sumu 23 000 eur do sumy 30 000 eur bol žalovaný A. B. zaviazaný zaplatiť každej zo žalobkýň ďalších 7000 eur.

Okresný súd Humenné uznesením č. k. 15C27/2011-615 zo 17.02.2020 rozhodol, že žalovaný A. B. je povinný zaplatiť žalobkyniam náhradu trov konania, titulom trov právneho zastúpenia vo výške 17 548,40 eur k rukám právneho zástupcu žalobkýň v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia.

3. Poukázali na to, že podľa Zákona číslo 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ustanovenia § 4 ods. 1, ods. 2 písm. a) a na základe rozsudku Súdneho dvora Európskej únie a rozhodnutí Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR, škodu treba vykladať tak, že poistenie zodpovednosti v zmysle tohto zákona kryje aj nároky pozostalých po obetiach dopravnej nehody a tieto nároky sa uplatňujú voči poisťovateľovi, čo je v danom prípade žalovaná.

Podľa § 4 ods. 1, ods. 2 písm. a) Zákona číslo 381/2001 Z. z. poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve. Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

4. Uviedli, že v čase, kedy došlo k škodovej udalosti A. B. mal uzatvorenú zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla so žalovanou, ktorej bolo doručené oznámenie škodovej udalosti poškodeným a ktoré žalovaná prevzala.

V zákone číslo 381/2001 Z. z. je v § 15 už od roku 2002 zavedený všeobecný priamy nárok poškodeného na náhradu škody proti poisťovateľovi. Ide o špecifické právo poškodeného na výplatu plnenia za poisteného škodcu a to v takom rozsahu v akom za škodu zodpovedá poistený škodca, pričom predpokladom vzniku povinnosti poistiteľa plniť je preukázanie zodpovednosti poisteného za škodu, ktorá poškodenému vznikla, čo bolo v danom prípade preukázané.

Poškodený môže právo na náhradu škody uplatniť buď u osoby, ktorá zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (prevádzkovateľ a vodič), alebo priamo u škodcu a jeho poisťovateľa, alebo u škodcu a jeho poisťovateľa súčasne.

5. Oznámenie škodovej udalosti poškodeným bolo doručené žalovanej dňa 26.05.2009 a výzva na zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy s príslušenstvom, spolu so žiadosťou A. B. bola žalovanej zaslaná 07.04.2020. Z uvedených dôvodov nárok nemôže byť premlčaný.

Napriek písomným výzvam žalovaná do dnešného dňa svoju povinnosť voči poškodeným nespĺnila a neuhradila ani priznané trovy právneho zastúpenia, preto žalobcovia žiadali, aby súd žalobe v celom rozsahu vyhovel.

6. Žalovaná žiadala, aby súd predmetné konanie zastavil, lebo bola priamou účastníčkou súdneho konania ako žalovaná 2/, pričom žaloba bola voči nej právoplatne zamietnutá z dôvodu premlčania nároku, ako aj z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie.

Tvrdila, že v konaní ide o prekážku právoplatne rozhodnutej veci (res iudicata), lebo pred Okresným súdom Humenné prebiehalo súdne konanie pod spisovou značkou 15C/27/2011, v ktorom ako žalobkyne vystupovali terajšie žalobkyne 2/ až 4/ a uplatnili si nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v súvislosti s úmrtím ich otca a manžela pri dopravnej nehode, jednak voči žalovanému 1/ A. B., ako vodičovi motorového vozidla (v tomto konaní žalobca 1/) a jednak voči žalovanej 2/ spoločnosti KOOOPERATIVA, ako poisťovní škodcu (v danom konaní žalovaná).

Rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 11Co/60/2014-444 zo dňa 14.04.2015 bola žaloba voči spoločnosti KOOOPERATIVA zamietnutá z dôvodu, že nárok bol voči spoločnosti premlčaný ako aj z dôvodu nedostatku jej vecnej pasívnej legitímácie.

Najvyšší súd SR rozsudkom spisovej značky 3Cdo/18/2016 zo dňa 22.06.2016 o dovolaní žalobkyní rozhodol tak, že v časti, v ktorej odvolací súd žalobu voči spoločnosti KOOOPERATIVA zamietol, dovolanie zamietol, pričom v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy voči spoločnosti KOOOPERATIVA je premlčaný, preto sa už otázkou pasívnej vecnej legitímácie nezaoberal.

Výrok o zamietnutí žaloby voči spoločnosti KOOOPERATIVA tak nadobudol právoplatnosť.

7. Súdne konanie pokračovalo ďalej už iba proti žalovanému A. B., ktorý bol rozsudkom Okresného súdu Humenné č. k. 15C/27/2011-562 zo dňa 17.05.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 1Co/66/2019-592 zo dňa 10.12.2019 zaviazaný každej zo žalobkýň uhradiť sumu 30 000 eur a nahradiť im trovy konania v rozsahu 6,66%.

8. Žalovaná vzhľadom na uvedený skutkový stav zastáva názor, že je tu dôvodná námietka právoplatne rozhodnutej veci, v dôsledku čoho nie je možné žalobe žalobcov vyhovieť.

V tejto súvislosti poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/111/2015 zo dňa 26.05.2016 týkajúce sa prekážky rozhodnutej veci a na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/140/2013 zo dňa 26.01.2016 podľa, ktorého za tú istú vec treba v novom konaní považovať ten istý nárok, o ktorom sa už prv právoplatne rozhodlo, ak sa opiera o ten istý právny dôvod vyplývajúci z totožného skutkového stavu.

9. Vyjadrila sa k aplikácii ustanovenia § 4 ods. 2 a § 15 ods. 1 zákona číslo 381/2001 Z. z. s tým, že ide o dva samostatné nároky poškodeného proti dvom subjektom, ale voči každému z nich z iného právneho dôvodu.

Nárok voči poisťovni je samostatným a nezávislým nárokom od nároku voči osobe škodcu a povinnosť poistiteľa plniť upravujú špeciálne ustanovenia zákona číslo 381/2001 Z. z.

V tejto súvislosti poukázala na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici spisovej značky 13Co/1028/2013 zo dňa 07.12.2013 týkajúci sa plynutia premlčacej lehoty voči trom rozdielnym zodpovedným subjektom, ktoré nesú zodpovednosť za vzniknutú škodu na základe rôznych ustanovení zákona s tým že voči každému z týchto subjektov začína plynúť premlčacia lehota osobitne.

10. Poukázala na ustanovenia § 76 Civilného sporového poriadku o samostatnom procesnom spoločenstve, § 228 ods. 1 o záväznosti výroku právoplatného rozsudku a ustanovenia § 230 podľa ktorého ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednať a rozhodnúť znova.

Zdôraznila, že terajšie žalobkyne 2/ až 4/ si nárok na náhradu nemajetkovej ujmy uplatnili voči žalovanej už v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod spisovou značkou 15C/ 27/2011 a ich žaloba bola právoplatne zamietnutá. Išlo o samostatné procesné spoločenstvo žalovaného 1/ a žalovanej 2/, preto súd rozhodol o povinnostiach každého z nich samostatne. Po právoplatnom zamietnutí žaloby voči nej už konanie pokračovalo len voči žalovanému A. B., voči ktorému sú vydané súdne rozhodnutia, ktoré sú právoplatné a vymáhateľné.

Preto, že žaloba voči nej bola zamietnutá, nemá povinnosť uhradiť nemajetkovú ujmu, na zaplatenie, ktorej bol zaviazaný A. B. a to ani s poukazom na ustanovenie § 11 ods. 7 zákona číslo 381/2001 Z. z. V tejto súvislosti poukázala na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III.ÚS/214/2020 zo dňa 14.10.2021 a nález Ústavného súdu III.ÚS/309/2020. Ústavný súd odlišil prípad, kedy žalovaný žaluje priamo poisťovateľa od prípadu, keď poškodený žaluje výlučne iba škodcu.

11. Žalobcovia k vyjadreniu žalovanej zaslali stanovisko, v ktorom uviedli, že nepopierajú skutočnosť, že voči žalovanej bola žaloba v pôvodnom konaní zamietnutá. Konanie pokračovalo len voči škodcovi A. B., voči ktorému boli vydané rozsudky, ktorými bol zaviazaný nahradiť nemajetkovú ujmu a trovy právneho zastúpenia. Až týmto rozhodnutím vznikla škodcovi povinnosť a podanou žalobou sa preto domáha, aby poisťovňa za neho uhradila poškodeným nemajetkovú ujmu a priznanú náhradu trov konania. Ide o plnenia, ktoré má žalovaná povinnosť uhradiť v súlade so zákonom o povinnom zmluvnom poistení za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a to z dôvodu, že A. B. mal s ňou uzatvorenú zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Išlo o poistnú zmluvu číslo 6527170951 a oznámenie škodovej udalosti bolo žalovanej doručené včas. Povinnosť uložená rozsudkom Krajského súdu v Prešove sa premlčuje po desiatich rokoch. Keďže žalovaná odmieta žiadosť škodcu, aby za neho uhradila náhradu nemajetkovej ujmy, podal A. B. spolu s poškodenými túto žalobu.

12. Žalovaná už ďalšie svoje vyjadrenie súdu nezaslala a z účasti na nariadenom pojednávaní sa ospravedlnila s tým že súhlasí aby súd pojednával a rozhodol v jej neprítomnosti.

Na nariadenom pojednávaní právny zástupca žalobcov uviedol, že žalobcovia na podanej žalobe v celom rozsahu trvajú, lebo žalovaná odmieta plnenie na základe rozsudkov Okresného súdu Humenné a Krajského súdu v Prešove. Žalobcovia žiadajú, aby žalovaná si splnila povinnosť podľa zákona o povinnom zmluvnom poistení voči svojmu poistenému A. B., ktorý mal s ňou uzatvorenú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení v čase, keď došlo k dopravnej nehode. Pri predmetnej dopravnej nehode došlo k usmrteniu manžela a otca žalobkyní 2/ až 4/. Keďže žalovaná bola vyzvaná na úhradu nemajetkovej ujmy a boli jej predložené aj príslušné rozsudky okresného a krajského súdu a túto povinnosť si nespĺnila žalobcovia sa rozhodli podať žalobu, na ktorej trvajú.

13. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s rozsudkami Okresného súdu Humenné a Krajského súdu v Prešove, ako aj s uznesením Okresného súdu Humenné o výške trov konania, s oznámením škodovej udalosti poškodeným, s výzvami právneho zástupcu adresovanými žalovanej na vyplatenie plnenia a zistil nasledovný skutkový stav.

14. Na Okresnom súde Humenné sa pod spisovou značkou 15C/27/2011 viedlo konanie žalobkyní E. F., G. H. F. a G. G., proti žalovanému A. B. o náhradu nemajetkovej ujmy v súvislosti s úmrtím ich manžela a otca pri dopravnej nehode, ktorú, zavinil žalovaný A. B..

15. Žalovaná poukázala na to, že v určitom štádiu hore uvedeného konania vystupovala ako žalovaná 2/ a rozsudkom Okresného súdu Humenné č. k. 15C/27/2011-352 zo dňa 25. februára 2014 bola zaviazaná spoločne a nerozdielne so žalovaným 1/ uhradiť žalobkyniam nemajetkovú ujmu.

Tento rozsudok bol však zmenený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11Co/60/2014 zo dňa 14. apríla 2015 a to tak, že na zaplatenie nemajetkovej ujmy bol zaviazaný iba žalovaný 1/. Žaloba voči žalovanej 2/, spoločnosti KOOOPERATIVA, bola zamietnutá a to jednak z dôvodu premlčania nároku, ale aj z dôvodu nedostatku jej vecnej pasívnej legitímácie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 3Cdo/18/2016 zo dňa 22. júna 2016 odmietol dovolanie v časti smerujúcej proti výroku Krajského súdu v Prešove zo dňa 14. apríla 2015 spisovej značky 11Co/60/2014, ktorým bol rozsudok Okresného súdu Humenné z 25. februára 2014 č. k. 15C/27/2011-352 zmenený tak, že žaloba po proti žalovanej 2 sa zamietla. Dovolací súd sa stotožnil s názorom odvolacieho súdu, že žalobkyne uplatnili voči žalovanej 2 právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktoré bolo premlčané.

16. V ďalšom štádiu konania súd prvej inštancie žalobu o náhradu nemajetkovej ujmy žalobkyniam 1/ až 3/ u každej v rozsahu presahujúcom sumu 23 000 eur zamietol a to rozsudkom č.k. 15C27/2011-562 zo dňa 17.mája 2019.

Tento rozsudok bol zmenený rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 1Co/66/2019-592 zo dňa 10. decembra 2019 a to tak, že výrok o zamietnutí žaloby nad sumu 23 000 eur do sumy 30 000 eur zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť každej so žalobkyní sumu ďalších 7 000 eur a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Potvrdil rozsudok vo výroku a zo o zamietnutí žaloby nad sumu 30 000 eur do sumy 60 000 eur a rozhodol, že žalobkyne majú nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 6,66%. Rozsudok tak nadobudol právoplatnosť v uvedenom rozsahu.

17. Okresný súd Humenné uznesením č. k. 15C/27/2011-615 zo dňa 17. februára 2020 rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyniam náhradu trov konania titulom trov právneho zastúpenia vo výške 17 548,40 eur k rukám právneho zástupcu žalobkyní a to v lehote troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Konečný rozsudok vo veci samej ako aj uznesenie o výške trov konania boli vydané len vo vzťahu k žalovanému A. B., lebo konanie voči spoločnosti KOOOPERATIVA sa skončilo právoplatnosťou rozsudku odvolacieho súdu o zamietnutí žaloby voči nej.

18. Žalobcovia ako listinný dôkaz predložili súdu aj listinu: „Oznámenie škodovej udalosti poškodeným“ zo dňa 26.05.2009, ktorá bola doručená spoločnosti KOOOPERATIVA. Žalovaná túto skutočnosť nepoprela a preto žalobcovia preukázali že jej škodová udalosť bola oznámená.

19. Žalobcovia predložili aj výzvu zo dňa 07.04.2020 adresovanú žalovanej, ktorou uplatnili vyplatenie nemajetkovej ujmy žalobkyniam 1/ až 3/ vo výške priznanej rozsudkom Krajského súdu v Prešove spisovej značky 1Co/66/2019 a tiež trov právneho zastúpenia priznané uznesením Okresného súdu Humenné spisovej značky 15C/27/2011, ktoré tvorili prílohu podania. Žalovaná bola vyzvaná na zaplatenie nemajetkovej ujmy a trov konania aj žalobcom 1/, prostredníctvom jeho vtedajšej právnej zástupkyne a to žiadosťou na zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy a prísudku trov právneho zastúpenia z 05.11.2020.

Žalobca 1/ sa prostredníctvom právneho zástupcu obrátili listom zo dňa 17.04.2024 aj na generálneho riaditeľa žalovanej so žiadosťou o vyplatenie nemajetkovej ujmy a náhrady trov konania a tiež oslovil Slovenskú kanceláriu poisťovateľov s rovnakou žiadosťou a to výzvou zo 17.05.2023.

Žalovaná nároky žalobkýň 2/ až 4/ neuspokojila a rovnako aj trov konania neuhradila.

20. Podľa § 137 písm. a) Civilného sporového poriadku žalobu možno požadovať, aby sa rozhodlo o splnení povinnosti.

Podľa § 161 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

Podľa § 161 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd koná nie zastaví.

Podľa § 230 Civilného sporového poriadku ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodnúť znova.

Podľa § 1 ods. 1 Zákona číslo 381/2001 o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon číslo 381/2001 Z. z.), tento zákon upravuje povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „poistenie zodpovednosti“) a zriadenie Slovenskej kancelárie poisťovateľov (ďalej len „kancelária“).

Podľa § 4 ods. 1 zákona číslo 381/2001 Z. z. , účinného v čase vzniku dopravnej nehody, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťovej zmluve.

Podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona číslo 381/2001 Z. z., poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

Podľa § 11 ods. 7 zákona číslo 381/2001 Z. z., poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody vrátane inej ujmy poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

Podľa § 15 ods. 1 zákona číslo 381/2001 Z. z., náhradu škody uhradza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

21. Medzi stranami sporu neboli sporné skutkové tvrdenia, lebo tie vyplývajú z predložených listinných dôkazov, najmä z rozsudkov vydaných v konaní Okresného súdu Humenné spisovej značky 15C/27/2011 a výziev na vyplatenie nemajetkovej ujmy adresovanej žalovanej, pred začatím konania.

Sporným zostalo právne posúdenie uplatneného nároku, lebo žalobcovia ho žiadali priznať podľa ustanovenia § 4 ods. 1, ods. 2 písm. a) zákona číslo 381/2001 Z. z. a žalovaná navrhovala konanie zastaviť pre neodstrániteľnú prekážku konania, ktorou je res iudicata, to znamená že je uplatnený nárok, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté.

Skúmajúc podmienky konania podľa ustanovenia § 161 ods. 1 a ods. 2 Civilného sporového poriadku, súd musel posúdiť či návrh žalovanej na zastavenie konania je dôvodný a teda či o uplatnenom nároku už existuje právoplatné súdne rozhodnutie. Za takéto rozhodnutie žalovaná považuje rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 11C/60/2014-444 zo dňa 14. apríla 2015, ktorým bol zmenený rozsudok prvoinštančného súdu tak, že vo vzťahu k žalovanému 2/ (spoločnosti KOOOPERATIVA), návrh proti nemu zamietla. Keďže aj dovolanie proti tomuto výroku rozsudku Krajského súdu v Prešove bolo Najvyšším súdom SR zamietnuté (rozsudok sp. zn. 3 Cdo 18/2016 zo dňa 22.6.2016), žalovaná tvrdila, že o nároku žalobkyň 2/ až 4/ existuje vo vzťahu k nej právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bol nárok na náhradu nemajetkovej ujmy zamietnutý. S poukazom na ustanovenie § 230 Civilného sporového poriadku preto žiadala, aby konanie bolo zastavené.

22. Existencia prekážky právoplatne rozhodnutej veci je neodstrániteľnou vadou konania, na ktorú je súd povinný prihliadnuť ex offo. Ak takúto prekážku súd zistí, následkom je zastavenie konania.

Teória procesného práva vymedzuje prekážku právoplatne rozhodnutej veci dvoma kritériami a to totožnosťou osôb (sporových strán) a totožnosťou predmetu konania. O totožnosť osôb ide vtedy, ak sa v konaní zúčastňujú tie isté osoby ako v konaní ukončenom právoplatným rozhodnutím súdu. Procesné postavenie týchto osôb (žalobca a žalovaný) je v tejto súvislosti bez významu. To znamená, že o totožnosť strán ide aj vtedy, ak v novom konaní vystupujú v inom procesnom postavení.

Totožnosť predmetu konania znamená, že ide o totožný nárok uplatnený z totožného skutkového základu medzi totožnými subjektami.

„Prekážka veci právoplatne rozhodnutej (res iudicata) znamená, že sa už raz v tej istej veci právoplatne rozhodlo. K jej porušeniu dôjde vtedy, ak sa začne opätovne konať medzi tými istými účastníkmi a v tej istej veci, hoci už bolo vo veci právoplatne rozhodnuté. Za tú istú vec treba v novom konaní považovať ten istý nárok, o ktorom sa už prv právoplatne rozhodlo, ak sa opiera o ten istý právny dôvod vyplývajúci z totožného skutkového stavu. Treba zdôrazniť, že o prekážku rozsúdenej veci nejde, ak chýba čo i len jeden z uvedených znakov. O totožnosť veci nejde ani vtedy, ak predchádzajúcim rozsudkom bola určujúca žaloba zamietnutá bez toho, aby súd záväzne posúdil existenciu právneho vzťahu medzi účastníkmi konania.“ uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 140/2013 zo dňa 26.01.2016.

23. Súd sa nestotožnil s právnym názorom žalobkyne, že konanie voči nej by malo byť zastavené pre prekážku rozhodnutej veci, keďže nárok žalobkyne 2/ až 4/ voči nej už bol právoplatne zamietnutý. Podľa názoru súdu by tak bolo iba v prípade, ak by sa žalobkyne 2/ až 4/ nároku na náhradu nemajetkovej ujmy voči žalovanej domáhali podľa ustanovenia § 15 ods. 1 zákona číslo 381/2001 Z. z.

V danom prípade nárok uplatňuje poistený voči svojmu poisťovateľovi podľa ustanovenia § 4 ods. 1, ods. 2 písm. a) zákona číslo 381/2001 Z. z. a preto nejde o totožnosť uplatneného nároku a nejde ani o totožný právny dôvod. V pôvodnom konaní žalobkyne 2/ až 4/ v určitej časti konania vedeného na Okresnom súde Humenné pod spisovou značkou 15 C 27/2011 uplatňovali nárok na náhradu nemajetkovej ujmy voči žalovanej v súlade s ustanovením § 15 ods. 1 zákona číslo 381/2001 Z. z., to znamená že išlo o priamy nárok poškodených na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi. Súčasne podaná žaloba, hoci vychádza z rovnakých skutkových tvrdení, je uplatnená z iného právneho dôvodu, lebo poistený žiada, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody.

Vo všeobecnosti platí, že poškodený sa môže domáhať nároku na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla buď voči vodičovi tohto vozidla podľa ustanovenia § 420 OZ, proti prevádzkovateľovi motorového vozidla podľa § 427 a násl. OZ alebo proti poisťovateľovi podľa § 15 ods. 1 zákona číslo 381/2001 Z. z., alebo môže ísť o kombináciu týchto subjektov. Každý z týchto subjektov nesie zodpovednosť za vzniknutú škodu podľa iných ustanovení či už Občianskeho zákonníka alebo zákona číslo 381/2001 Z. z.

24. V konaní vedenom na tunajšom súde pod spisovou značkou 15C/27/2011 žalobkyne 2/ až 4/ uplatnili nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spočiatku len voči vodičovi motorového vozidla a až neskôr do konania vstúpila súčasná žalovaná, spoločnosť KOOOPERATIVA. Priamy nárok poškodených voči poisťovateľovi vodiča bol právoplatne zamietnutý a rozsudok, ktorým nemajetková ujma bola priznaná, bol následne vydaný len vo vzťahu k vodičovi motorového vozidla, ktorým škoda bola spôsobená. To vylučuje, aby o priamom nároku poškodených voči poisťovateľovi bolo znova rozhodnuté a ak by išlo o taký prípad, súd by musel konanie zastaviť.

Nárok uplatnený súčasnou žalobou je však iný a vychádza z iného právneho základu a právneho dôvodu, lebo ho uplatňuje poistený vodič motorového vozidla, ktorým bola spôsobená škoda voči svojmu poisťovateľovi.

Keďže žalobkyne 2/ až 4/ nemajú na uplatnenie daného nároku aktívnu vecnú legitimáciu, súd ich žalobu voči žalovanej zamietol. Konanie nezastavil, lebo v danom prípade nejde o totožný nárok uplatnený z rovnakého právneho dôvodu.

Zamietnutie žaloby pozostalých po nebohom poškodenom však nezbavuje žalovanú povinnosti uhradiť im priznanú nemajetkovú ujmu z iného právneho dôvodu, v danom prípade podľa § 4 ods. 2 písm. a) zák. 381/2001 Z. z., lebo žalovaná je poisťovateľom vodiča, ktorý škodu spôsobil.

25. Konanie nemohlo byť zastavené pre prekážku rozhodnutej veci podľa ust. § 230 Civilného sporového poriadku ani vo vzťahu medzi žalobcom 1/ a žalovanou, lebo právny vzťah medzi nimi doposiaľ nebol riešený a v tomto smere nebolo vydané žiadne súdne rozhodnutie.

Hoci žalobca v 1. rade a žalovaná v určitom štádiu konania boli stranami sporu vo veci tunajšieho súdu sp. zn. 15C/27/2011, predmetom daného konania bol nárok poškodených voči vodičovi motorového vozidla (tu žalobcu v 1. rade) a žalovanej ako poisťovateľovi, u ktorého bola uzatvorená zmluva o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Predmetom daného konania nebol vzťah poisteného a poisťovateľa, ktorý vznikol uzatvorením poistnej zmluvy na poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú predmetným motorovým vozidlom. Žalovaná nepoprela, že tento poistný vzťah trval v čase vzniku dopravnej nehody a bol založený Poistnou zmluvou č. 6527170951.

Z poistenia zodpovednosti má poisťovateľ povinnosť nahradiť za poisteného nárok poškodeného na náhradu škody, ak tento nárok bol voči poistenému škodcovi uplatnený a preukázaný, pokiaľ ide o jeho rozsah. Náhrada škody poisťiteľom za poisteného formou poistného plnenia z poistenia zodpovednosti je viazaná na splnenie týchto základných predpokladov:

- a) existencia zodpovednosti poisteného za škodu poškodenému,
- b) oznámenie poistnej udalosti poisteným poisťovateľovi,
- c) uplatnenie a preukázanie nárokov na náhradu škody poškodeným.

V prejednávanej príhode sú všetky hore uvedené predpoklady splnené, lebo existencia zodpovednosti poisteného za škodu poškodenému bola preukázaná jednak v trestnom konaní, keď žalobca 1/ bol uznaný za vinného za spôsobenie dopravnej nehody a jednak preukázaná rozsudkom v občianskoprávnom konaní, ktorým bol zaviazaný na náhradu škody pozostalým po nebohom poškodenom. Oznámenie poistnej udalosti poisťovateľovi bolo realizované priamo poškodenými oznámením z 26. 5. 2009 a navyše žalovaná ako poisťovateľ bola v určitom časovom rozmedzí stranou v spore poškodených voči poistenému o náhradu nemajetkovej ujmy. Uplatnenie a preukázanie nárokov na náhradu škody bolo realizované výzvami žalobcu v 1. rade zo dňa 7. 4. 2020 a 17. 4. 2024, ku ktorým boli pripojené aj príslušné rozhodnutia súdov.

Napriek splneniu hore uvedených predpokladov žalovaná za svojho poisteného nároky poškodeným neuhradila.

26. Pokiaľ ide o náhradu nákladov právneho zastúpenia, hradí ich poisťovateľ za nasledovných podmienok:

- a) vynaloženie týchto nákladov bolo účelné,

b) tieto náklady boli spojené s uplatňovaním nárokov na náhradu škody na zdraví a pri usmrtení a pri uplatňovaní nárokov na náhradu škody a ušlého zisku.

V danom prípade boli splnené predpoklady aj na úhradu trov konania, na ktoré bol žalovaný (A. B.) zaviazaný, čo do základu rozsudkom v konaní vedenom pod sp. zn. 15C/27/2011 a čo do výšky uznesením Okresného súdu Humenné č. k. 15C/27/2011-615 zo dňa 17. 2. 2020 a to vo výške 17.548,40 eur.

27. Žalovaná svoju obranu v konaní oprela len o ust. § 230 Civilného sporového poriadku a žiadala konanie zastaviť, lebo tvrdila, že o nároku žalobkýň 2/ až 4/ vo vzťahu ku nej bolo už právoplatne rozhodnuté a to tak, že ich žaloba bola zamietnutá. Nevyjadřila sa však k nároku žalobcu 1/, s ktorým mala uzatvorenú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, pričom nepoprela, že poistný vzťah v čase vzniku dopravnej nehody a teda aj v čase vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy pozostalým po poškodenom pri tejto dopravnej nehode trval.

Súd má za to, že žalobca 1/ ako poistený má vo veci aktívnu vecnú legitimáciu, lebo podľa ust. § 4 ods. 2 zák. č. 381/2001 Z. z. má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody, v danom prípade nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Povinnosť poisťovateľa uhradiť za poisteného škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla vyplýva žalovanej priamo z ust. § 4 ods. 2 písm. a) zák. č. 381/2001 Z. z., pričom boli preukázané všetky predpoklady. Základnou podmienkou plnenia z poistenia zodpovednosti je, aby ku škodovej udalosti došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, pokiaľ zákon neustanovuje inak. Pojem škodovej udalosti vymedzuje ust. § 2 písm. h) zák. č. 381/2001 Z. z., t. z. že škodovou udalosťou je skutočnosť, ktorá môže byť dôvodom vzniku práva poškodeného na plnenie poisťovateľa alebo kancelárie. Časom trvania poistenia zodpovednosti má zákon na mysli existenciu poistného pomeru poistenia zodpovednosti na základe platnej poistnej zmluvy s konkrétnym poisťovateľom.

Žalovaná nepoprela, že poistný vzťah so žalobcom 1/ trval a že k škodovej udalosti došlo.

Povinnosť žalovanej poskytnúť poistné plnenie v lehote 15 dní po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody vrátane inej ujmy vyplýva aj z ust. § 11 ods. 7 zák. č. 381/2001 Z. z..

28. Na základe splnenia hore uvedených predpokladov súd žalobe vyhovel, ale len vo vzťahu žalobcu 1/ a žalovanej, lebo podľa ust. § 4 ods. 2 iba poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody.

V danom prípade vo vzťahu k škodovej udalosti, ktorá zakladá uplatnený nárok, bol iba žalobca 1/ poistený a žalovaná je poisťovateľom. Teda iba žalobca 1/ má podľa tohto ustanovenia aktívnu vecnú legitimáciu na uplatnenie nároku, aby žalovaná ako jeho poisťovateľ zaňho uhradila poškodeným nároky priznané právoplatným rozsudkom.

Žalobkyne 2/ až 4/ aktívnu vecnú legitimáciu na uplatnenie daného nároku nemajú, lebo neboli poistenými a teda nemajú nárok domáhať sa splnenia povinnosti podľa ust. § 4 ods. 2 zák. č. 381/2001 Z. z. a preto ich žalobu proti žalovanej zamietol. Ako už bolo uvedené, žalobkyne 2/ až 4/ sa v danom konaní nedomáhali nároku na náhradu nemajetkovej ujmy voči žalovanej podľa ust. § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z. z., lebo takéto konanie už bolo vedené a ich nárok bol právoplatne zamietnutý.

Súd tak vyhovel žalobe žalobcu 1/, ktorý uplatňoval nárok, aby žalovaná ako jeho poisťovateľ zaňho uhradila plnenie poškodeným z titulu zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom, na ktorú bol zaviazaný rozsudkom súdu a to podľa § 4 ods. 1, 2 zák. č. 381/2001 Z. z..

29. Výška priznaného nároku nebola medzi stranami sporná, lebo vyplýva priamo z rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 15C/27/2011-562 zo 17. 5. 2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 1Co/66/2019-592 zo dňa 10. 12. 2019.

Výška trov konania, ktorá má byť vyplatená k rukám právneho zástupcu žalobkýň 2/ až 4/, vyplýva z uznesenia Okresného súdu Humenné č. k. 15C/27/2011-615 zo dňa 17. 2. 2020.

30. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Žalobca 1/ bol vo vzťahu so žalovanou v konaní úspešný v celom rozsahu a preto mu súd vo vzťahu k nej priznal plnú náhradu trov konania.

V súlade s ust. § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku bude o výške trov rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník.

Žaloba žalobkyň 2/ až 4/ bola vo vzťahu k žalovanej zamietnutá a preto v zmysle ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku by mala byť náhrada trov konania priznaná žalovanej. Podľa obsahu spisu však žalovanej preukázateľne žiadne trovy konania nevznikli a preto súd rozhodol, že jej vo vzťahu k žalobkyniam 2/, 3/, 4/ právo na náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné v zmysle ust. § 355 Civilného sporového poriadku (CSP) odvolanie, ktoré sa podľa ust. § 362 CPS podáva v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

Podľa ust. § 358 CSP odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa ust. § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.